

NTFs landsmøte, Bergen 13.-15. oktober:

Presidentens tale

Gunnar Lyngstad innledet åpningstalen sin ved NTFs landsmøte i Bergen med å spørre: Hva opptar ledelsen i disse dager? Hva jobbes det med sentralt?

Og han svarte: Et viktig mål er at tannlegene skal ha godt omdømme. Vi ønsker flere medlemmer, vi ønsker oss tilfredse medlemmer som føler at foreningen stiller opp for dem. Vi ønsker oss medlemmer som er opptatt av pasientsikkerhet og medlemmer som gir tjenester av god kvalitet.

Så da er det naturlig å stille spørsmålet om status, fortsatte Lyngstad: De politiske prosessene som NTF har hatt har det vært diskusjon om. Og det kan være på sin plass å dvele ved akkurat våre interne prosesser. Norsk helsenett, forbrukermyndighetenes «test», rapportering av tannhelsesdata og markedsportal er temaer der vi skulle hatt, og bør ha, gode interne prosesser. Hva kan gjøres internt for at medlemmene skal føle at de har en forening som arbeider for dem, og hva kan vi gjøre for at flere medlemmer skal få et eierskap til det som foreningen deres mener er viktig? Mange gir uttrykk for en mer komplisert og kostnadskrevende hverdag. Det tror vi dem på. For oss er det viktig å være med å påvirke slik at det skal være mulig å drive en moderne praksis på rasjonell måte. Derfor spiller vi inn våre argumenter til alle aktuelle aktører vi møter. Vi har som mål å formidle våre tanker og ideer ut til medlemmene på en bedre måte. På morgendagens informasjonsmøte tar vi tak i disse utfordringene og tar dem opp til debatt.

Etter at forbrukerstanden ble offentliggjort i mars registrerer vi at pasientsikkerhet og forbrukerinteresser står høyt i myndighetenes bevissthet.

Vi har ervervet oss erfaringer som forhåpentligvis danner grunnlag for bedre beredskap ved slike oppslag

President Gunnar Lyngstad åpnet NTFs landsmøte i Bergen. Foto: Scanpix.

i fremtiden. Publikum og media vil stille spørsmål og reise krav til vår virksomhet senere også. Jeg tror mange tannleger bør bli mer profesjonelle når det gjelder informasjon og journalføring. Jeg tror mange av oss må ta seg bedre tid og kommunisere åpent med den enkelte pasient.

Det er ikke enkelt for folk flest å følge dyptgående faglige odontologiske diskusjoner. Stikkord kan være:

Enkle og folkelige budskap. Breiere «kriseberedskap,» det vil si bedre oppfølging av medlemmer som kommer ut i lignende situasjoner i fremtiden.

Vi må ha større bevissthet hos oss alle, fra det enkelte medlem, i den enkelte klinikk eller praksis, og gjennom hele organisasjonen.

Som en oppfølging av ny lovgivning og kommende stortingsmeldinger kan vi forvente enda flere krav til vår yrkesutøvelse når det gjelder journal og krav til kvalitet, heri oppgjørordninger med HELFO og fylkeskommuner.

Et viktig virkemiddel, tror jeg, er å få satt vedtaket om obligatorisk etterutdanning ut i livet. Det vil bli kre-

vende når vi skal få dette til å fungere i praksis. Vi har i snart to år arbeidet med detaljene. En egen arbeidsgruppe har lagt fram en rapport som skal sluttbehandles på årets representantskapsmøte.

Vi har foreslått et nytt sett med etiske regler. Det er gjort et grundig arbeid over to år. Både OEU og endringen i de etiske regler har vært ute på høring, og lokalforeningene og spesialistforeningene har uttalt seg.

Om det skal være obligatorisk å delta i vaktordninger har vært ett tema under høringsrunden om de etiske regler. Jeg tror ikke det kommer til å få så stor praktisk betydning. Det ser ut til at vaktordningene går etter lokal tilpassning og at de stort sett fungerer der de er etablert.

Vi blir flere tannleger her til lands. Det er full kapasitetsutnyttelse ved alle tre universiteter og det er mange norske med utdanning fra utlandet som kommer tilbake. I tillegg er det stor tannlegeinnvandring. Andelen utenlandske tannleger økte med 30 prosent fra 2006 til 2010. Det er ikke bare at det er søk-

ning til så godt som alle stillinger, men det er tildels mange søkere til hver stilling. Et politisk mål om bedre fordeling av tannlegene ser langt på vei ut til å være nådd. Det er bra, men det er med en viss bekymring vi som fagforening kan frykte for arbeidsledighet blant tannleger. Vi må imidlertid ha litt is i magen. På mange måter er det tilstrømningen fra utlandet som gir oss balansen. Jeg ser for meg mindre interesse fra utenlandske tannleger når det blir kjent at arbeidsmarkedet er endret. Nå kan vi i alle fall håpe at rekrutteringen til forskerstillinger bedrer seg.

Så blir det spennende å se hvilke følger bedre søkning til offentlige stillinger vil få å si for lønnsutviklingen. Vi har hatt noen år der markedet har hjulpet oss, så da spørs det om hva som skjer hvis det går mot oss?

Spesialistutdanningen i klinisk odontologi i Tromsø er i gang. Odontologibygget i Bergen nærmer seg fullførelse. Så er det vedtatt at studentklinikken skal forbli 'heme' på universitetet. Det er et vedtak som det har vært stor diskusjon om. Det viktigste er at det foreligger et vedtak, og at det er blitt en avklaring omkring studentklinikken på Årstadvollen. Så da har vi to topp moderne utdanningssteder i Norge. Hva det blir til i Oslo kan fremtiden bare fortelle. Kanskje får vi se en ombygging av eksisterende anlegg eller kanskje ser vi for oss en utbygging i Gaustadområdet. I dag vet vi ikke.

For første gang på mange år er Norge med i den internasjonale tannlegeverden. På FDI-kongressen i år fikk vi valgt inn Harry Sam Seliokowitz til vitenskapskomiteen. Det er flott, og vi gratulerer. NTF med Seliokowitz i spissen har arbeidet for å få orale sykdommer sammen med øvrige ikke-smittsomme sykdommer, så som kreft, diabetes og hjerte/kar-sykdommer, på internasjonale agendaer. Å få orale lidelser med på denne listen er viktig, og vi er på vei.

Og – Europa ønsker oss med i EU også på tannhelsefeltet. Vi kommer til å spille en mer aktiv rolle i det europeiske samarbeidet. Det er viktig, for vi vet at helsemyndighetene også samarbeider aktivt på tvers av landegrensene.

Statsbudsjettet for 2012 sier kanskje litt om fremtiden.

For neste år gir man med én hånd og tar med den andre. Det er heller ikke for neste år foreslått friske penger som

betyr en satsing på tannhelse. Noe positivt er det likevel å finne. Det satses ytterligere på spesialistutdanning, dobbeltkompetanseløp og regionale kompetansesentre. Andre prosjekter videreføres, herunder markedsportalen for tannhelsetjenester. Pengene til dette tas fra en «mindreutgift» til trygden etter som takstene økes mindre enn antatt. Trygden på sin side øker med 137 millioner i tillegg til den mindre prisstigningen. Men disse pengene tas fra skattefradraget for helseutgifter. Økningen i trygden skal prioritere perio og perior Rehabilitering, samtidig som de som får støtte etter honorartakst skal skjermes. Akkurat hvilke konsekvenser dette får for pasientene er vanskelig å si før trygdens regler og takster for 2012 foreligger. Men utfra føringene kan det se ut som om det blir mindre til de med store behandlingsbehov og sammensatte sykdomsbilder, samt mindre til de svakeste. De som i dag kommer inn under punktene munntørrehet og manglende evne til egenomsorg. Både avskaffelsen av skattefradraget og at enkelte grupper ser ut til å sakke akterut bekymrer selvfølgelig, men vi må avvente konklusjonene til vi ser hvordan trygdesystemet utvikler seg, sa Lyngstad. Og fortsatte:

– Tannlegenorge går bra, til tross for noen forsøk på å sette riper i lakken på oss. Jeg tror vi kan få mye tilbake ved å være konstruktive medspillere. Så skal NTF og våre organer gjøre vårt beste for å tilrettelegge den kliniske hverdagen for de fleste av oss. Delta i etterutdanningsaktivitetene, møt kolleger og reis problemstillinger. Vi må tørre å blottstille oss. Det lærer vi av.

En ny generasjon er rede til å ta over styret av NTF. Hvem det blir avgjøres i november. Vi forventer et gradvis større offentlig engasjement. Da har vi anledning til å innrette oss, og jeg er overbevist om at det blir bra. Vår linje er å prioritere dem som har størst behov og dårligst betalingsevne. NTF forblir tannlegenes organisasjon som jobber for medlemmene og som deltar aktivt til å utvikle organisasjonen til det beste for alle i samfunnet.

Avslutningsvis må jeg si litt om våre ansatte. Mange sitter muligens igjen med et inntrykk av at det er et spent forhold mellom presidenten og de ansatte. Det kan sikkert medføre riktighet at noen liker ham mindre bra, sånn som helt sikkert noen av medlemmene

også gjør. Men det medfører ikke riktighet at presidenten ikke setter stor pris på det våre ansatte gjør. Når ikke alle får et godt lønnstillegg hvert år er det fordi vi må gjøre ulike prioriteringer fra år til år. Vi er bevisste på å rette opp igjen ved neste korsvei, selv om det noen ganger kan gå mer enn ett år før skjevhetene er rettet opp. Men vi gjør vårt beste for at de skal ha en mest mulig riktig lønn og at de skal ha en god arbeidsplass.

Takk for disse åra. De har vært krevende og utfordrende, men utrolig interessante. Takk til kollegiet i hovedstyret for godt og konstruktivt samarbeid. Takk til øvrige nemnder, råd og utvalg for vel utført arbeid. Takk til sekretariatet for god oppfølging og for at dere lojalt har stilt opp. Så må jeg også takke kollegene på Stjørdal tannklinikkk for at dere har stilt opp for meg når jeg måtte av sted.

Med disse ord erklærer jeg den norske tannlegeforenings landsmøte med Nordental 2011 for offisielt åpnet, avsluttet Lyngstad.

B A R
EN AVDELING I FARBROW HOTEL A